

Velkommen til foredragssæsonen 2026-27

Så er vi igen klar til en ny foredragssæson, der som altid spænder vidt. Hele tyve arrangementer, der rækker fra det lokale til det globale og fra oldtid til nutid.

Åbning af nyt kulturhus i Ølgod

Den 5.-7. september fejrer vi åbningen af det nye kulturhus. Der er officiel indvielse og snoreklip fredag den 5. september kl. 16.30. Lørdag og søndag byder på forskellige aktiviteter fra kl. 10.00 til 17.00, så hold øje med det nærmere program. Alle er velkomne.

Foruden det trykte program kan man altid få adgang til programmet og eventuelle ændringer via medlemsportalerne:

- Varde Museumsforening: <https://4132.foreninglet.dk>
- Ølgod Museumsforening: <https://4129.foreninglet.dk>

Her er det muligt at melde sig ind i foreningerne, tilmelde sig arrangementerne m.m. Det er ligeledes muligt at tilmelde sig på gammeldags vis:

Varde: 20124544 eller kontakt@vardemuseumsforening.dk
Ølgod: 40271414 eller admin@oelgodmuseumsforening.dk

NB: Varde

Foredragene i Varde Museumsforening afholdes på skiftende adresser i kommunen, så hold øje med dette i programmet.

NB: Ølgod

Der er tilmeldingsfrist til arrangementerne i Ølgod Museumsforening senest dagen før. Alle foredrag og arrangementer i sæsonen 2026/2027 afholdes i Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod. Du finder os også på Facebook-siden ”Museumsforening Ølgod”.

Vel mødt.

AUGUST 2026

Aftentur til Danmarks Flymuseum

Onsdag d. 12. august kl. 17.00

Vi mødes ved museet, Lufthavnsvej 1, 6900 Skjern

Aftenen byder på en guidet tur på Flymuseet i Stauning, hvor vi skal se museets unikke flysamling. Samlingen spænder fra flypioneren Jacob Ellehammers fly fra 1906 til den senere danske flyproduktion, bl.a. hos Kramme & Zeuthen. Samlingen rummer også berømte krigsfly som Spitfire og en F-16 Fighting Falcon.

Pris for ikke-medlemmer 75 kr.

Kvinder i felten – fra Pythagoras til drone

Arkæologerne Lene B. Frandsen og Line Lerke, Vardemuseerne

Mandag d. 31. august kl. 19.00, Næsbjerg Skole, Troesmosevej 2

Tag med på en rejse gennem Lene B. Frandsens 40 år i felten - fra 1980’ernes rå, maskuline arbejdsmiljø, hvor kvinder måtte kæmpe for at blive lukket ind, til nutiden, hvor situationen ser helt anderledes ud. Vi åbner døren til skurvognen og inviterer jer med ind til et aktuelt blik på feltarkæologien og dens udvikling, med alt hvad dette indebærer af teknologiske fremskridt, formidlingstiltag og fortællinger.

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet.

SEPTEMBER

Koncert med musik af Nymindegabs komponist Ludolf Nielsen

Ved kapelmester og Ludolf Nielsen-ekspert Christian Biskup Lørdag d. 5. september kl. 15.00, Nr. Nebel Skole

Komponisten Ludolf Nielsen (1876-1939) står gerne i skyggen af andre danske komponister som Carl Nielsen og Rued Langgaard. I årtierne omkring Første Verdenskrig (1914-18) havde Ludolf Nielsen sommerhus på Redningsvejen i Nymindegab, og flere af hans værker er komponeret under indtryk af stemningerne fra netop dette sted. Det gælder blandt andet musikstykket Nocturne lyrique fra 1923 (op. 48) også kaldet Sommeraften ved Nymindegab.

Koncerten giver publikum mulighed for at lære denne Nymindegab-komponist og hans musik nærmere at kende.

Koncerten er arrangeret med støtte fra Varde Kommune og Brandkassen Blaabjerg.

Dronning Margrete 1.

Fhv. museumsinspektør ved Nationalmuseet Vivian Etting Mandag d. 21. september kl. 19.00, Varde Gymnasium

Dronning Margrete 1. er en af de mest succesfulde regenter i Nordens historie. Foredraget skildrer hendes dramatiske liv fra hendes bryllup som 10-årig med kong Håkon af Norge til hendes død i 1412. Efter et kompliceret spil om magten i Norden og nedkæmpelsen af den svenske hær i slaget ved Falköping i 1389 kunne hun i 1397 fejre sin største triumf ved at samle de nordiske riger i Kalmarunionen. Bevarede breve og beretninger vidner om den taktiske og handlekraftige kvinde.

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet.

Huset Jebsen – historien om et dansk-tysk dynasti

Journalist og forfatter Flemming Højbo

OBS!! Mandag d. 28. september kl. 19.00, Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod

Foredraget fortæller historien om en familie fra grænselandet, som drog ud i verden og opbyggede store virksomheder. En familie, der blev verdensborgere, men aldrig mistede forbindelsen til hjemstavnen. Det er beretningen om Jebsen-slægtens dramatiske historie i krig og fred, familiens forretninger og dens betydning for det dansk-tyske forhold – både før og nu. Foredraget belyser også, hvordan en del af familiens formue er blevet kanaliseret tilbage til Danmark og har bidraget til bevaringen af dansk kulturarv gennem en række kroer, badehoteller, slotte og godser. Foredraget bygger på bogen Huset Jebsen (2025).

OKTOBER

Russerne Kommer

Forfatter, journalist og historiker Tom Buk-Swienty Mandag d. 26. oktober kl. 19.00, Sportium, Varde

Tom Buk-Swienty fortæller om sin bog Russerne Kommer, der skildrer Anden Verdenskrigs sidste dramatiske måneder i Berlin. Bogen er fortsættelsen til bestselleren Berlin Brænder (2024) og følger fire danskere i begivenhedernes centrum. Russerne Kommer er baseret på en lang række øjenvidneskildringer, som aldrig tidligere har været benyttet af danske historikere. Takket været disse vidnesbyrd kan Buk-Swienty føre os helt ind i disse skelsættende begivenheder.

Kaj Lykkes kranium og andre fortællinger fra danske slotte og herregårde

Ved Niels Pedersen, Aftenlandet

Onsdag d. 28. oktober kl. 19.00, Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod

Foredraget Kaj Lykkes kranium og andre fortællinger fra danske slotte og herregårde tager publikum med gennem dramatiske og sande historier fra Danmarkshistorien. Vi hører om konger på flugt, bønder, der dræber en foged, og Jørgen Lykke – Danmarks sidste ridder. Om Visborggaards hævnerrige portræt, Niels Juels tvivlsomme eftermæle og Kaj Lykke, der henrettes – i skikkelse af en dukke – for at have fornærmet dronningen. Fortællingerne væver myte og virkelighed sammen og giver et underholdende indblik i nogle af de mest fascinerende skæbner og begivenheder fra Danmarks fortid.

NOVEMBER

Birgitte Gøye – et spørgsmål om dannelse

Formand for Birgitte Gøye Selskabet Trine Bie

Mandag d. 16. november kl. 19.00, Varde Gymnasium

Adelsdamen, lensmanden og skolestifteren Birgitte Gøye (1511-1574) levede i tider præget af store samfundsomvæltninger. Dannelse og uddannelse var vigtige elementer i opbygningen af det nye lutherske samfund. Birgitte Gøye tilhørte det magtfulde netværk ved hoffet, og som en af landets rigeste kvinder støttede hun flere skoler økonomisk samt fremtidssikrede livsværket Herlufsholm Skole i Næstved. Med det imponante gravmonument, som hun bestilte efter ægtemanden Herluf Trolles død, cementerede hun sit eftermæle som en af Danmarks første renæssanceadelskvinder.

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet.

Ølgod Forsynings historie

Ved driftsleder Henrik Jessen, ØTV

Onsdag d. 25. november kl. 19.00, Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod

Ølgod Tekniske Værker (ØTV) er i dag fællesbetegnelsen for varme-vandforsyningen omkring Ølgod og Tistrup. Begge er forbrugerejede andelsselskaber, grundlagt af fremsynede borgere, der så styrken i fællesskabet. Vandværket blev stiftet i 1914, og varmeværket i 1951. Henrik Jessen fortæller historien med særligt fokus på udviklingen gennem de seneste 20-25 år. Vand og varme er noget, de fleste tager for givet, men de seneste år er forsyningsområdet kommet i fokus på grund af øgede myndighedskrav og politisk interesse for den grønne omstilling.

DECEMBER

Svære tider – dansk politi under besættelsen

Museumsinspektør Henrik Lundtofte

Mandag d. 7. december kl. 19.00, FLUGT, Oksbøl

Foredraget giver et indblik i det danske politi, der under besættelsen var fanget mellem samarbejdspolitikken, tyskernes sikkerhedskrav, den voksende modstand og befolkningens stigende sympati for det illegale arbejde – en sympati, der undertiden blev delt langt ind i politiets egne rækker. Foredraget er krydret med en række eksempler på politiets arbejde imod modstandsbevægelsen fra Midt- og Vestjylland.

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet.

Kontingent	Enkeltperson	kr. 200,-
	Par	kr. 275,-
	Firma/institution	kr. 600,-
	(Max 4 personer pr. foredrag/udflugt)	
Foredrag	Medlemmer	(normalt) gratis
	Ikke-medlemmer	kr. 75,-
Foredragene afholdes i		
Kulturhuset, Ølgod		
Kaffe er gratis		
Kontakt	Formand Frede Nørtoft	
	på tlf.: 40 27 14 14 eller	
	e-mail: kontakt@	
	oelgodmuseumsforening.dk	

Undertegnede indmelder sig/os hermed i Ølgod Museumsforening

- ☐ Enkeltperson
- ☐ Par
- ☐ Firma/institution

Navn:

Adresse:

Ølgod Museumsforening Program 2026-2027

MAJ

Trekantshandelen og Danmark

Tidl. gymnasielærer, Varde Gymnasium Inge Evald Hansen
Mandag d. 3. maj, kl. 19.00, Varde Gymnasium

Den danske trekantshandel (ca. 1660-1848) var en handelsrute, der forbandt Danmark, Afrika og Dansk Vestindien. Foredraget belyser de økonomiske, politiske og menneskelige konsekvenser, som den danske transatlantiske handel fik for henholdsvis Afrika, Dansk Vestindien og Danmark. Trekantshandlen er et kapitel af Danmarkshistorien, der fortsat giver anledning til debat.

Den Kolde Krig som historie og som arv

Professor, Aarhus Universitet, Thorsten Borring Olesen
Mandag d. 24. maj, kl. 19.00 Lykkesgårdskolen, Varde

Den Kolde Krig er en afsluttet periode, men en del af dens arv lever stadigvæk og udfordrer os stadig. Foredraget tager udgangspunkt i, hvilken type konflikt Den Kolde Krig var, og hvorfor den blev afsluttet med Murens fald i 1989 og Sovjetunionens endelige sammenbrud i 1991. Samtidig belyser foredraget, hvorfor konflikten efterlod uløste problemer, der gradvis bidrog til en ny og stigende konflikt mellem Europa og Vesten på den ene side og Rusland på den anden. Krigen i Ukraine er det tydeligste eksempel herpå.

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet

JUNI

Aftentur til Hvide Sande

Museumsinspektør Caroline E. Larsen
Mandag d. 7. juni kl. 19.00.

Mødested: Fiskeriets Hus, Nørregade 2B, Hvide Sande

Aftenturen går til Hvide Sande, hvor vi skal se slusen og en tur indenfor i selve sluseanlægget, som normalt er lukket for offentligheden. Her får vi historien om slusen og om dens store betydning for byen og Ringkøbing Fjord. Herefter skal vi se den nye udstilling i Fiskeriets Hus, hvor vi får indblik i Vestkysten under Anden Verdenskrig og besættelsesårene. Vi skal på opdagelse i en rekonstruktion af den bunker, som blev forladt i 1945, men som blæste fri og blev fundet uberørt med intakt interiør i 2008.

Besøget inkluderer kaffe og kage.

Pris: 100 kr. for medlemmer. 150 kr. for ikke-medlemmer

Krigen lagde et røgslør over begivenhederne, arkiver blev lukket, og ansvaret blev aldrig fuldt placeret. I foredraget fortæller Catalina Peña-Guillén og Jesper Sørensen historien om Danmarks eneste kollektive udvandringseksperiment og afdækker de dramatiske skæbner bag projektet. Foredraget bygger på bogen Det glemte eksperiment og trækker samtidig tråde til de politiske omvæltninger i Venezuela i 2026.

MARTS

Nina Bang – Danmarks første kvindelige minister

Museumsinspektør ved Arbejdermuseet Rikke Lie Halberg
Mandag d. 22. marts, kl. 19.00, Varde Gymnasium

Nina Bang (1866–1928) var historiker, journalist og politiker – og som Danmarks første kvindelige minister også en enestående pioner. Men hvem var Nina Bang egentlig? Hvordan er hun blevet husket? Og hvad betyder hendes liv og virke for vores forståelse af klassekamp, kvindesag og demokrati i Danmark?

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet.

Generalforsamling i Ølgod Museumsforening

Onsdag d. 31. marts kl. 19.00, Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod

Efter generalforsamlingen vil Frauke Jørgensen fortælle om Vardemuseernes arbejde med forskning, faglig viden og formidling. Frauke har siden 2025 været ansat som publikumschef og en del af direktionen. Hun har ansvaret for museets værtskab, caféer og butikker samt andre publikumsrettede aktiviteter i forbindelse med arrangementer og udstillinger på museets 10 besøgssteder.

APRIL

Flugten fra Stalin – Nymindegablejren 1945-46

Historiker Brian Traantoft Rasmussen
Mandag d. 12. april, kl. 19.00, Nr. Nebel Skole

Fra august 1945 til september 1946 husede Nymindegablejren først omkring 500 sovjetiske krigsfanger og siden op mod 1.700 civile flygtninge – fra Baltikum, men også fra Polen og Rumænien. Kort efter Tysklands kapitulation blev lejren nemlig omdannet til en af landets største flygtningelejre for de såkaldt ikke-tyske flygtninge. For nogle var lejren noget nær et paradys, mens den for andre var et gudsforladt sted. Foredraget er baseret på foredragsholderens bog Flugten fra Stalin (2025).

Arrangeret i samarbejde med Varde og Ølgod Folkeuniversitet

JANUAR 2027

Kampen mellem Varde og Esbjerg

Tidl. gymnasielærer, Varde Gymnasium Ole Nørskov
Mandag d. 11. januar kl. 19.00, Varde Gymnasium

I foredraget fortæller Ole Nørskov om købstaden Varde og forholdet til den nyanlagte og hastigt voksende naboby Esbjerg. Det er ofte blevet hævdet – måske især i Varde – at byens lidenhed skyldes Esbjergs vækst, og at Esbjerg var skyld i, at Varde ikke blev en industriby. I foredraget skal vi høre om, at det måske snarere var, at man tænkte for gammeldags i Varde. Det gælder fx anlæggelsen af Grindstedbanen i 1919 på et tidspunkt, hvor lastbilerne var ved at overtage transporten af varer m.m. Foredraget sætter fokus på de beslutninger og udviklinger, der kom til at forme forholdet mellem Varde og Esbjerg.

Danmarkshistoriens største skibsforslis

Historiker Jens-Peter Fage Madsen

Onsdag d. 27. januar kl. 19.00, Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod

Foredraget handler om udvandrerskibet Norges forlis i 1904. Ved den tragiske ulykke, som fandt sted ved Hebriderne, omkom langt størstedelen af skibets 795 passagerer og besætningsmedlemmer. Forliset omtales ofte som »Danmarks Titanic«. Gennem foredraget følger vi en række enkeltpersoners skæbner og får et indblik i de menneskelige konsekvenser af katastrofen. Foredraget bygger på nyligt indsamlet kildemateriale og ny forskning.

FEBRUAR

Generalforsamling i Varde Museumsforening

Mandag d. 22. februar, kl. 19.00, Lykkesgårdskolen, Varde

Efter generalforsamlingen vil museets inspektører fortælle om aktuelle udstillinger, forskning, udgravninger og andre tiltag. Der serveres kaffe og kage i pausen.

Det glemte eksperiment

Jurist og historiker Catalina Peña-Guillén og journalist Jesper Sørensen

Onsdag d. 24. februar kl. 19.00, Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod

I 1938 rejste 48 danske arbejderfamilier til Venezuela i håbet om et bedre liv. De var blandt 500 ansøgere til et ambitiøst projekt, hvor de blev tilbudt landbrugsjord og nye hjem i en dansk koloni. For første gang arbejdede den danske stat aktivt for at fremme udvandring, men projektet udviklede sig til en skandale, som siden blev glemt.

Medlemsfordele

- Gratis adgang til alle udstillingssteder under Vardemuseerne, dog ikke Tirpitz og FLUGT
- Entré til Tirpitz 105,- og FLUGT 95,-
- 10% rabat i museumsbutikkerne
- Arrangementer og foredrag
- Støt museets arbejde

HUSK!

Det er vigtigt at forevise medlemskort for at opnå disse fordele

Ølgod Museumsforening

v/Frede Nørtoft

Skovkanten 2

6870 Ølgod

